

[Tredje næstformand]

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v. (Fast ejendom).

(Fremsat 6/12 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):

Loven om realrenteafgift er i højere grad en socialdemokratisk lov, end det er regeringens lov. Først efter regeringsskiftet i 1982 accepterede den nuværende regering den samfundsøkonomiske nødvendighed af en realrenteafgift. Efter overgangsåret 1983 har den nuværende lovgivning herefter været gældende fra den 1. januar 1984.

Loven har haft en afgørende virkning med hensyn til en bedre balance på finansloven. I 1986 bidrager realrenteafgiften med en indtægt på i alt 12 mia kr. Hvis ikke der var gennemført en lov om realrenteafgift, ville pensionskravene derfor i fremtiden have været en tikkende bombe under samfundsøkonomien.

Ved lovens vedtagelse blev afkastet af fast ejendom fritaget for beskatning. Nu kan vi se, at det burde vi ikke have gjort. Der har udviklet sig en spekulation i opkøb af fast ejendom, der er imod samfundets interesser. Især er der sket en eksplosionsagtig udvikling med hensyn til priserne på erhvervsjendomme. For pensionskasserne har priserne ikke været det afgørende, men derimod fritagelsen for at skulle betale realrenteafgift.

Det billede, der tegner sig, er, at hidtidige indehavere af forretningsejendomme har hentet sig en god fortjeneste ved salg af ejendom, og så har man i stedet for lejet sig ind i sin hidtidige ejendom, som nu blot ejes af en pensionskasse eller et forsikringselskab. Men endnu værre er det forhold, at forretninger forsvinder fra hovedstrøgene, fordi lejen er for høj, og i stedet for rykker de store organisationer og forretningsforetagender

frem i første parket med deres kontorlandskaber. Gribes der ikke ind nu, udsættes vi for en udvikling, der totalt ændrer bybilledet i mange af vore store bysamfund.

Også på boligmarkedet er der sket en skævvridning af nybyggeriet af udlejningsjendomme. På grund af skattefordelen har pensionskasser og livsforsikringselskaber været i stand til at opkøbe byggegrunde til en pris, de almennyttige boligselskaber ikke har kunnet betale.

I socialdemokratiet ønsker vi et boligbyggeri, der er så stort som muligt, men det er vores opfattelse, at det, der især er behov for, er boliger, der kan betales af folk med jævne indkomster. Ikke mindst er der et stort behov for ældreboliger og ungdomsboliger. Fortsat begunstigelse af pensionskassebyggeriet trækker ikke alene prisniveauet i vejret, men giver også regeringen og dens støtteparti, det radikale venstre, anledning til at bremse op for det almennyttige boligbyggeri, som vi har set det under behandlingen af en tidligere sag på denne dags dagsorden.

Fra socialdemokratiets side havde vi gerne set denne lovgivning gennemført på et tidligere tidspunkt, så det ikke var sammenfaldende med det, som regeringen kalder en justering af den økonomiske politik, men som jo i virkeligheden er et stærkt indgreb over for bygge- og anlægsaktiviteterne. Jeg skal derfor stærkt understrege, at vi er imod de indgreb, der gøres for at begrænse bygge- og anlægsaktiviteten. Vi ønsker en opprioritering af kvoten for det almennyttige boligbyggeri, og vi er samtidig nu bevidste om, at det indgreb, der foretages over for pensionskasserne og livsforsikringselskaberne med hensyn til byggeaktiviteterne, først vil have en vis virkning i løbet af et par år.

Vi vil også gerne sige, at der fortsat er grund til at have den ro og tryghed på pensionsområdet, som der naturligvis må være behov for også i fremtiden. Pensionskasserne er sikret inflation plus 3,5 pct. realrente, og det sikrer pensionernes realværdi selv efter den justering, der finder sted her, og det er vigtigt at fremhæve i denne forbindelse.

I socialdemokratiet vil vi modvirke skatte-spekulation, hvad enten den foretages af enkeltpersoner, af erhvervsvirksomheder eller af store og stærke økonomiske sammenslutninger. Vi er valgt for at varetage samfundets helhedsinteresser, og derfor ønsker vi en hur-

[Tastesen]

tig behandling af dette lovforslag, således at det kan vedtages inden folketingets juleferie.

Hagen Hagensen (KF):

Lovforslaget, der går ud på at ophæve afgiftsfritagelsen efter realrenteafgiftsloven for afkast af fast ejendom, er af regeringen fundet nødvendigt for at dæmpe de realrentepligtige institutioners investeringer i fast ejendom og samtidig dæmpe prisstigningerne på ejendomsmarkedet. Det er kort og klart, hvad det går ud på.

Det konservative folkeparti kan slutte sig til regeringens lovforslag og vil bare bemærke, at vi for en gangs skyld står over for en skattelov, der egentlig ikke tilsigter, at der skal flere penge i statskassen, for hvis de pågældende institutioner i stedet for vælger at placere deres penge i afgiftsfri aktiver, kommer der ikke flere penge i statskassen af den grund. Det er som sagt på et ganske begrænset område, men set i sammenhæng med de øvrige indgreb, som foretages i forbindelse med de lovforslag, som vi har drøftet her i dag, er det nødvendigt at gøre dette, og vi kan slutte os hertil.

Skulle der vise sig enkelte ting, der ikke virker efter den hensigt, der er lagt til grund herfor – og det kan jo godt være – så er vi da rede til at se på disse forhold.

Bente Nielsen (V):

Baggrunden for lovforslaget om at ophæve fritagelsen for realrenteafgift for afkast af fast ejendom er for det første, at pensionskasserne og forsikringsselskaberne i de seneste år har investeret voldsomt i nybyggeri og køb af ikke mindst forretningsejendomme, vel nok delvis som følge af afgiftsfritagelsen, og for det andet, at der har været store prisstigninger på ejendomsmarkedet og igen ikke mindst på forretningsejendomme, men også på beboelsesejendomme.

Venstre finder det derfor fornuftigt, at investeringer i fast ejendom nu også bliver omfattet af realrenteafgiften, og jeg skal derfor på venstres vegne tilsige en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Rahbæk Møller (SF):

Umiddelbart ligner det jo et lovforslag, som SF kunne støtte. Vi har aldrig været tilhængere af disse undtagelser i loven om real-

renteafgift. Vi er meget opmærksomme på, at afgiftsfritagelse for afkast af ejendomme har medført, at priserne på ejendomsmarkedet er jobbet op til et helt urealistisk højt niveau, og at der er tendenser til, at pensionskassebyggeriet presser socialt boligbyggeri ud, men her er der dog i høj grad tale om en politisk bestemt proces, fordi regeringen har nedskåret kvoterne.

Endelig skal jeg da heller ikke skjule, at vi ser med tilfredshed på, at der nu foreslås en løbende afgift på værdistigning af fast ejendom. Det er et godt princip, der nu indføres på dette område.

Når vi alligevel er betænkelige, skyldes det sammenhængen med regeringens øvrige indgreb mod byggeriet. Hvis der skulle være mening i dette her fra vores side, skulle denne ændring ledsages af en udvidelse af kvoterne for det almenyttige byggeri, men det har vi jo netop i den tidligere debat konstateret at denne regering ikke vil være med til. Derfor vil vi i udvalget undersøge, hvor stor en del af byggeriet der falder væk uden at blive erstattet af andet byggeri, og vores stillingtagen ved tredjebehandlingen vil afhænge af, hvad vi får oplyst.

Samtidig vil jeg gøre opmærksom på, at når man nu indsnævrer området for afgiftsfritagelse, så vil det automatisk øge interessen for de områder, der fortsat er fritaget for realrenteafgift, dvs. aktier og indeksobligationer. Nu sker der nok ikke så meget ved det, når det drejer sig om indeksobligationer, men aktiemarkedet vil nu formodentlig blive presset så meget, at kursen vil ryge op i et helt urealistisk højt niveau, så hvis jeg skal give et råd til private investorer, så er det: gå ind og køb aktier nu, så I kan være med i opgangen, men om et par år skal I holde fingrene helt væk, for så er det ikke til for private at være med!

Et andet problem i den forbindelse er jo, at det danske aktiemarked trods alt er beskedent, så man må forudse, at disse institutioner i meget vid udstrækning vil kaste sig over udenlandske aktier, og det er dog et spørgsmål, om det er meningsfyldt, at det sker med skattelempelse. Så jeg vil godt rejse det spørgsmål, om man ikke burde fjerne afgiftsfritagelsen for aktier også, nu man er i gang. Til gengæld kunne man jo passende udvide betalingsområdet på et andet område, nemlig ved ud over indeksobligationer også

[Rahbæk Møller]

at medtage de foreslåede obligationer til finansiering af landbruget. Det ville løse mange problemer.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det var en meget interessant udtalelse, ordføreren for socialdemokratiet kom med, da han skulle indlede ordførerrunden vedrørende lovforslag nr. L 113, indgrebet mod realrentebeskatningen. Denne lov, sagde den socialdemokratiske ordfører, er mere præget af socialdemokratiet end af de nuværende regeringspartier. Det er vist ret nøje ordret gengivet, og jeg kan se, at den socialdemokratiske ordfører nikker, så det passer.

Så kan vi jo prøve at finde ud af, hvad der så er karakteristisk for sådan en lov, der er mere præget af socialdemokratiet end af regeringspartierne.

For det første har vi jo tidligere af de nuværende regeringspartier, især de konservative, så vidt jeg husker, men også af venstre, fået at vide, at det er karakteristisk for socialdemokratiske love, at de er konstrueret på en sådan måde, at de det ene øjeblik siger: kør, og så skal der fuldt tryk på, og i det næste foretager katastrofeopbremsning.

Er det ikke det, man gør nu? Det er vel meget karakteristisk, og i den henseende holder dette lovforslag jo efter de forslag til ændringer, der forelægges, udmærket mål med, at det er bedst at karakterisere det som en socialdemokratisk lov – tilmed når socialdemokratiets ordfører siger: den skal være færdig inden jul. Det vil sige, at der ikke bliver en uge til folketinget til at tænke sig om.

Hvad kan ellers være karakteristisk for et lovforslag, der skulle være præget af socialdemokratiet? Ja, ligesom med kør-stop-lovene er det jo rimeligt at finde nogle andre love frem, der er præget af socialdemokratiet, og spørge, hvad der så var karakteristisk for dem. Hvis vi dér erindrer os, at det jo først og fremmest var socialdemokratiet, der satte dansk skibsleasing og anpartssalg i system, kan man tænke på, at det var den daværende regering med skatteminister Lykketoft, der opfandt dette, at man tog nogle afskrivninger, som ikke eksisterede, og sagde: hvis I køber anpart i det, så får I afskrivningerne, som ikke eksisterer. Dem putter vi så bare ind; det var Grønlandsskibet.

Hvem kom det til gode? Ja, da konstruktøren for anpartskøbet først og fremmest var dette, at man skulle lave en låneforening til at opkøbe obligationer, hvor kursen var meget lav, så forgyldte man obligationsejerne. Hvad er så det karakteristiske for begge de to love? Ja, denne gang er det ikke obligationsejerne, men det er aktieselskaberne, idet man henviser pensionskasser og pensionsforsikringsselskaber til at opkøbe danske aktier, for så kommer de ikke til at betale realrente af udbyttet. Og hvad er det, vi kan læse i Berlingske Tidendes tillæg, Berlingske Erhverv, i dag? »Kæmpefortjeneste på danske aktier«. Det skal fortsætte, og gennem det hu-vej-indgreb, man laver i dag, vil man forgyldte danske aktieejere yderligere, samtidig med at socialdemokratiet gennem sit lovforslag naturligvis har sikret, at man ikke kommer til at betale skat af fortjenesten af aktiekursernes stigning. Så i den henseende er det såmænd også meget rigtigt, at det er en socialdemokratisk præget lov.

Hvis vi skal finde flere ting, der gør påstanden rigtig – her hjælper jeg bare den socialdemokratiske ordfører med at gøre det sandsynligt, at han har ret, når han påstår det – hvad er så mere karakteristisk? Nå ja, når jeg tænker tilbage på, hvad der skete ved juletid, så må vi vel også sige, at sådan noget som det at lave en lov med tilbagevirkende kraft jo også er noget, som socialdemokratiske lovudkast heller ikke er veget tilbage for. Vil denne lov få tilbagevirkende kraft? Må jeg spørge, om den socialdemokratiske ordfører virkelig finder, at det er rimeligt, man siger til pensionsselskaberne: invester i fast ejendom, vi har brug for, at der bliver bygget, og at der bliver investeret. Og når nogle så i god tro har anskaffet sig en byggegrund og tænker på at opføre f.eks. en erhvervs-ejendom, så griber man ind og siger: haha. Uanset at vi ved, at myndighederne er år om at behandle sådan en sag færdig, griber vi ind og siger: det duer ikke. Og hvordan bliver så salgsprisen for denne byggegrund? Den bliver naturligvis lavere. Er det ikke karakteristisk for love med tilbagevirkende kraft? Jo, jeg synes, at der var meget om påstanden.

Lovforslaget kan naturligvis ikke vente at få radikal støtte. Vi er parate til at gribe ind mod overgrebene. Dette med at købe og leje tilbage, som socialdemokraterne sikrede tidli-

[Bernhard Baunsgaard]

gere, vil vi gerne være med til at afskaffe, men at forbyde pensionselskaber og foreninger at investere i boligbyggeri, som vi alle sammen er interesserede i skal øges, hvorfor i alverden gør man dog det? Om et halvt år skal man jo foretage indgreb for at fremme boligbyggeriet og forhindre de yderligere kursstigninger på aktier. Jo, det er nok et socialdemokratisk lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Når de radikale skal tage fat på nogle sager, går det som regel galt i hele vurderingen, også i karakteristikkene. Hvad var det første, hr. Bernhard Baunsgaard tog fat på? Det var, at det var karakteristisk for socialdemokratiet, at når der var fart på i et samfund, så gik man ind og trak i nødbremserne. Ja, det har hr. Bernhard Baunsgaard været med til så mange gange, men læg mærke til, at det altid er gjort i tide. Det er ikke, som hr. Bernhard Baunsgaard har for vane, siden vi har fået en ny regering, kommet 2 år for sent.

Hvis vi skal se på aktieejerne, som hr. Bernhard Baunsgaard nu synes tjener for mange penge, så vil jeg godt spørge hr. Bernhard Baunsgaard, om det indlæg, vi nu hørte, var et udtryk for en vilje hos det radikale venstre til at gå ind og se på aktieavancen. Jeg synes jo da, at det var en interessant tilkendegivelse, vi fik her fra det radikale venstre, eller er det bare den sædvanlige mudren, når det er sådan, at de radikale har interesser?

Og så synes jeg, det er fantastisk, at det radikale venstre fuldstændig ser bort fra, hvad der ligger i dette lovforslag med hensyn til erhvervsjendomme. Hvad er det, der er sket på erhvervsjendommenes område? De er steget i pris. Men hvis vi derudover går ud og ser på, hvad der er sket med grundpriserne, så er de steget. Hvis vi ser på, hvad der sker på boligområdet, så er grundene steget i pris. Jo, jeg tror, det er nødvendigt at trække i nødbremsen, og vi må sige, at dette lovforslag i allerhøjeste grad er karakteriseret ved, at de radikale ingen indflydelse har haft på det, og det er godt.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Uanset at der er tale om at trække i nødbremsen, så er der her tale om en lovgivning, som var rigtigt gennemført uden det radikale venstres hjælp i sin tid, og en lovgivning, som har fungeret godt og har gavnet statsfinanserne. Denne gavnlige virkning skal fortsætte, samtidig med at der sker en sikring af pensionisternes vilkår med de 3,5 pct. realrente.

Dernæst må jeg sige, at der er ingen, der vil forbyde pensionskasser og forsikringselskaber at lave byggeri. Det kan de bare gøre. De skal bare ikke have en særlig skattebeholdning som den, de har haft indtil nu. De må gå ud på markedet sammen med andre private, som vil bygge i fremtiden.

Endelig den bemærkning, at hvis hr. Bernhard Baunsgaard tænkte på lovgivningen sidste år, det, som hr. Bernhard Baunsgaard kalder for tilbagevirkende kraft, så er det rigtigt nok, at hr. Bernhard Baunsgaard havde sin enegang i vurderingen af dette spørgsmål, men lykkeligvis så det radikale venstres folketingsgruppe i øvrigt anderledes på sagen.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, det er da rigtigt, at med hensyn til tilbagevirkende kraft varede det for længe for den radikale gruppe at indse det, fordi det skulle gå hu-hej. I dag har den radikale gruppe indset det, og det har socialdemokratiet ikke. Der er nogle, der har så svært ved at lære, at det tager så urimelig lang tid.

Måtte jeg derefter sige, at begge de to socialdemokrater jo gjorde sig skyldige i det, der er et godt og probat middel, nemlig at snakke om noget andet. Jeg talte ikke om at bruge nødbremsen, når der var fart på i samfundet. Nej, jeg sagde, at det karakteristiske for socialdemokratiske love var, at man sagde: start, og når man så var kommet godt i gang, så var det: brems, og så i næste øjeblik: kør så, og så: stop. Det er karakteristisk for socialdemokratiske love.

Hvad har man opnået ved denne lovgivning? Ja, der er i hvert fald én ting, man har opnået, og som skal fortsætte, det er, at man skal forgyldte aktieejerne. Man tvinger jo aktiekurserne for højt op i dette land. Jeg sagde ved første behandling af dette socialdemokratiske regeringsmismaskforslag, at det var

[Bernhard Baunsgaard]

galt, at man gjorde det. Det danske aktiemarked er så lille, at det ikke kan bære det, og nu tvinger man pensionsselskaberne over i udlån og koncentrerer sig om aktiemarkedet. Hvorfor gør man det, og hvordan kan jeg påstå det? Jo, man kan selvfølgelig godt bede dem om at investere i grunde og bygninger, men man kan kun opfordre dem til det ved samtidig at sige: svigt jeres egne medlemmer. Deres egne medlemmer har nemlig den forventning til bestyrelserne og selskaberne, at de anbringer deres penge så fornuftigt som muligt, dér, hvor de giver størst udbytte, og det er på aktiemarkedet; men det går ud over hele samfundet. Det forgylder nogle mennesker, som ikke rører en finger for at blive rige.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Det må vist stå hen i det uvisse, hvad hr. Bernhard Baunsgaards nyopfundne tese med kør-stop-kør-filosofien er, men lad nu det ligge.

Jeg spurgte også hr. Bernhard Baunsgaard, om de radikales forargelse i dag over, at aktieejerne har disse store fortjenester, er et udtryk for, at det radikale venstre vil være med til at se på aktieavancebeskatningen, eller det bare er snak og forløren forargelse, det drejer sig om. Hvad er baggrunden for, at man udtrykker denne forargelse over, at der kommer kursstigninger?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Så vidt jeg opfattede hr. Kaj Poulsen, da han talte om aktieavancebeskatning, er det spørgsmålet, om jeg vil være med til at ændre loven, der fritager gevinsten ved salg af aktier for at blive beskattet. Er det ikke korrekt? Hvis det er det, så vil jeg gøre hr. Kaj Poulsen opmærksom på, at jeg fra denne talerstol havde lejlighed til at sige, dengang socialdemokraterne ville gennemføre den nuværende lov, at bare man ejede det i 3 år, så var man fri for at betale skat, og jeg sagde, det var den dårligste løsning. Men det var altså den, den socialdemokratiske regering havde valgt.

Hvis jeg kunne få garanti for, at socialdemokraterne ville fastholde en politik i bare et

rimeligt tidsrum, kunne vi godt se på det, men hvilken garanti kan jeg få, hr. Kaj Poulsen – undskyld, jeg gør det direkte. Hvilken garanti kan jeg få fra socialdemokraterne for, at der pludselig bliver hold i deres økonomiske politik?

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Det er meget interessant. Hr. Bernhard Baunsgaard helgarderer altid. Hr. Bernhard Baunsgaard siger en masse ting, inden hr. Bernhard Baunsgaard stemmer for forslagene, sådan at hvis nu det skulle gå galt, så kan hr. Bernhard Baunsgaard henvise til, at det gjorde han også opmærksom på. Og hvis det er sådan, at det går godt, så kan hr. Bernhard Baunsgaard jo henvise til, at han stemte for, som hr. Bernhard Baunsgaard gjorde det for den aktieavancebeskatningslovgivning, vi har gældende i øjeblikket.

Det, det drejer sig om nu, hr. Bernhard Baunsgaard, er en udtalelse om, at der er nogle store aktieavancer, og det er rigtigt. Spørgsmålet er: vil hr. Bernhard Baunsgaard være med til at gøre noget ved disse store aktieavancer?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hr. Stavad kom med en bemærkning om, at jeg helgarderer. Ja, bitter erfaring har lært mig, at når jeg forhandler med socialdemokrater, så er det nødvendigt med helgarding.

Måtte jeg sige til spørgsmålet, om jeg ville være med til at kigge på dette med kursgevinsterne på aktiesalg: ja, hvis jeg kan få nogen som helst sikkerhed for, at der nu ligger en alvorlig, langsigtet økonomisk politik og overvejelse bag det, socialdemokraterne vil. Men hvem kan give den?

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg vil gerne sige mange tak for tilsagnet fra hr. Bernhard Baunsgaard, og jeg tror, at jeg meget godt kan give hr. Bernhard Baunsgaard et sådant tilsagn. Vores respektive alder taget i betragtning tror jeg, jeg skulle have mulighed for at give tilsagnet, så at det

[Stavad]

holder så lang tid, som hr. Bernhard Baunsgaard er her i tinget i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg ville så forfærdelig gerne tro hr. Stavad. Der er intet i socialdemokratiets politik de sidste år, der tyder på, at socialdemokratiet er ved at få hold på sin økonomiske politik – desværre.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi går nu tilbage til ordførerrækken. Hr. Albrechtsen.

Albrechtsen (VS):

Da folketinget her i efteråret behandlede et forslag fra VS – beslutningsforslag nr. B 6, hedder det – om at afskaffe pensionskassernes afgiftsfrihed på fast ejendom, fandt regeringen ikke, at tiden var moden til et indgreb over for disse forhold. Dengang havde regeringen den opfattelse, at der var en utrolig overophedning i byggesektoren, men det forte nu ikke på det tidspunkt til, at regeringen overvejede noget på det område heller.

Jeg synes, at det er godt, at et par måneders eftertanke har ført til, at regeringen nu kan støtte denne tanke, og vi er naturligvis glade for, at den bliver gennemført også på den måde, at det nu er regeringen, der fremsetter forslaget.

Pensionskassebyggerier har jo været kritiseret for at være med til at presse priserne op, og med rette. Det er byggeri, hvori der vil være indbygget store huslejeforhøjelser. Det vil sige, at det primært vil være byggeri, der henvender sig til de mere velhavende, og byggeri, der dermed vil komme til at konkurrere urimeligt med det almennyttige byggeri. Det vil også være byggeri, der vil være et instrument til at tiltrække mere ydedygtige skatteydere til en kommune fremfor at løse væsentlige sociale opgaver.

Men når regeringen nu har taget det første skridt på dette område, så kunne man jo godt have taget også det andet skridt, som lå i VS-forslaget, nemlig at sikre, at disse penge blev i boligsektoren og gjorde nytte inden for det almennyttige byggeri på en sådan måde, at pensionskasserne fik lejlighed til at udlåne deres midler til det almennyttige byggeri på sådanne vilkår, at realværdien af de pågæl-

dende investeringer blev opretholdt, men altså uden at man fik en urimelig skattesubsidieret gevinst. Det element i VS-forslaget ville jo sikre, at der ikke på nogen som helst måde som følge af, at afgiftsfriheden ophæves, ville kunne blive tale om nogen nedgang i byggeriet. Ellers er man jo nødt til at foretage en forhøjelse af den almennyttige kvota, sådan som SF, VS og socialdemokratiet tidligere i dag har foreslået det, så vi betragter altså dette som et vigtigt første skridt, og så håber vi bare på, at der nu, da der er gået hul på bylden, også hurtigt vil vise sig et flertal for det næste skridt, der ligesom gør det til en velafrundet helhed.

Dohrmann (FP):

Lovforslag nr. L 113 skal ses som en fortsættelse af de plyndringstogter, regering og folketing inden for de sidste år, nærmere betegnet i den nuværende regerings periode, har foretaget over for alle dem, der har vist samfundssind ved at spare penge op i stedet for at bruge rub og stub.

Det må egentlig være umådelig flovt for en konservativ skatteminister, ja for hele den borgerlige regering, at den skal stå her og faktisk modtage temmelig megen ros, ikke alene fra socialdemokratiet – for det kan være så flintrende ligegyldigt, om det er hr. Lykketoft, der har formuleret lovforslagets tekst, eller det er skatteministeren – men også fra VS for, at man nu virkelig fremsætter nogle forslag, og at man inden for de senere år har fået vedtaget nogle lovforslag, som straffer alle dem, der vil forsøge at spare en smule op. Jeg mener, at regeringen ved mange, mange lejligheder har sagt, at det, det drejer sig om, sandelig er at få folk til at spare op, det skulle være godt, det skulle være gavnligt samfundsøkonomisk, og det er det da også. Hvorfor belønner man så ikke de folk eller i det mindste lader dem være i fred? Tværtimod stryger man ud her med bål og brand, og det er jo rigtigt, som VS-ordføreren lige sagde, at det blev afvist, da VS foreslog det. Nu gik VS ganske vist så vidt, at man fik julelys i øjnene ved tanken om, at der måske oven i købet skulle vise sig et flertal for, at man ikke alene skulle have lov til at foretage disse indgreb, men at pensionselskaberne og forsikringsselskaberne oven i købet skulle lade pengene stå i de almennytt-

[Dohrmann]

tige boligselskaber – altså rent og skært tyveri. Jeg tror da godt, at i dag vil selv skatteministeren sige: det går regeringen ikke med til. Men hvad sagde regeringen for tre år siden? Var regeringen med på de ideer, der ligger i dette forslag, for tre år siden? Nej, det var den ikke, uha, man slog syv kors for sig.

Allerede på nuværende tidspunkt foreligger der to henvendelser til skatte- og afgiftsudvalget, den ene fra SALA og den anden fra Livs- og Pensionsforsikringsselskabernes Forening. Begge påpeger uafhængigt af hinanden, at såfremt det foreliggende forslag vedtages, vil det bl.a. være erhvervsfjendtligt ved, at der vil komme til at mangle nogle investeringer, og det er jo direkte skadeligt, for hvis der er noget, vi har brug for her i landet, så er det vel først og fremmest investeringer, vel at mærke i den del af vores erhvervsliv, som eksporterer.

En anden ting, der påpeges, er, at byggeriet vil blive hårdt ramt, og så kan regeringen jo godt komme igen og sige, at hele byggesektoren er overophedet, men det, der vil blive resultatet, er selvfølgelig, at folketinget på næste års finanslov er nødsaget til at give nogle større bevillinger til de almennyttige selskaber, som ikke alene VS, men et flertal her i folketinget er så forelsket i.

Skatteministeren skal nok i første omgang få sit provenu i kassen, ingen tvivl om det, for hvis loven er vedtaget og tyveriet dermed legaliseret, er der jo ingen vej udenom, men som sagt: jeg synes, det må være flovt for denne regering at sige ét og gøre noget helt andet, og derfor forstår jeg godt den diskussion, der lige har været om aktier, for det er jo faktisk det eneste, der er tilbage. Hvornår begynder man at gribe ind over for salget og omsætningen af aktier? Vil man have det hele nationaliseret, eller hvad er det, man vil? Er det kun pæne ord og løfter, man har tilovers? Handlingen er i hvert fald i direkte modstrid med dem, men jeg ønsker VS og SF til lykke. I har nogle lykkelige dage her i folketinget!

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det er jo klart, at efter sådan en lang dag, hvor vi har været optaget af så mange love, føler man måske trang til på denne tid af aftenen at gå lidt uden for det, som lovforslaget egentlig drejer sig om.

Hr. Tastesen, som jo startede kommentarerne til lovforslaget, har taget det røde slips på i dag, og det gav sig også udslag i hans ord, idet hr. Tastesen bl.a. sagde, at dengang man indførte realrenteafgiftsloven, da fritog man fast ejendom, og »det burde vi ikke have gjort«. Jeg ved ikke, om socialdemokratiet ikke burde have gjort det, men regeringen, som jo var med i forliget, burde naturligvis have gjort det, for det havde et ganske bestemt formål, nemlig at afhjælpe det hensygnende byggeri, og loven har opfyldt dette formål fuldstændigt. Det er derfor helt forkert, når man nu fremstiller forsikringsselskaber og pensionskasser som nogle, der havde skattetænkt ved at investere penge i byggeriet. Det var lovens formål, og det er nøjagtigt det, man har opfyldt.

Når regeringen i dag fremsætter dette lovforslag, skyldes det ikke, at loven var forkert på dette punkt; men den måde, man har praktiseret loven på i overensstemmelse med lovens intentioner, i forbindelse med hele den økonomiske udvikling i samfundet, har gjort, at det er nødvendigt at reagere, og man reagerer af to grunde: der er i byggesektoren sket en overophedning, der har medført en lønglidning af ganske overordentlige dimensioner, og det er vigtigt for gennemførelsen af regeringens politik, at denne lønglidning standses, hvilket kan ske ved, at man bremser for en stor del af efterspørgslen efter byggeri.

For det andet er der sket dette, at den store efterspørgsel fra disse institutioners side, der her er tale om, efter erhvervsejendom har medført en forhøjelse af priserne for erhvervsejendomme til skade for erhvervslivet. Også det ønsker vi at bremse, og det er derfor, vi har fremsat dette lovforslag, som har fået et flertals tilslutning. Men der er altså ikke noget forkert i, at loven var, som den var, ligesom der ikke er noget forkert i, at loven ændres, som den nu bliver det.

Hr. Bernhard Baunsgaard var også langt ude i horisonten og inddrog forskellige emner, som jeg ikke skal komme så forfærdelig meget ind på. Lad mig blot sige én eneste ting: denne lov har naturligvis ikke tilbagevirkende kraft, selv ikke med den ondeste vilje. Den drejer sig udelukkende om dispositioner, der finder sted efter lovens ikrafttræden. Der findes ingen borger i dette land, der har en klar forventning om, at tilstandene,

[Ministeren for skatter og afgifter]

som de var i går, også er de samme i morgen, men det, det drejer sig om, er, at man ikke griber ind i tidligere foretagne dispositioner, og denne lov drejer sig kun om dispositioner, der foretages efter, at loven er trådt i kraft.

Hr. Bernhard Baunsgaard nævnte et eksempel, som har stået i pressen, på, at et forsikringsselskab har købt en grund og er i færd med at planlægge og opføre en bygning. Det kan godt være et problem. Et byggeri er en proces. Hvornår starter et byggeri? Hvornår er et byggeri så meget i gang, at det ikke længere kan afbrydes? Og det er også i visse tilfælde et spørgsmål, hvornår et byggeri i det hele taget er færdigt. Det er klart, at vi her har en proces med forskellige stadier. Det kriterium, som vi har foreslået i lovforslaget, er i og for sig det eneste praktisk håndterlige, men hvis man i udvalget kommer til at drøfte andre kriterier, som kan administreres med en vis klarhed, vil jeg da være parat til at drøfte dem.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg bliver nødt til at minde skatteministeren om det, der også var meningen med denne lov om realrentebeskatning. »Vi«, sagde skatteministeren i 1982-83, »er enige om, at der skal skabes ro og trykthed omkring pensionsbeskatningen.« Det er der overhovedet ikke nogen som helst tvivl om, det er endda markeret meget bestemt i den aftale, vi har indgået. Det står i Folketingstidende 1982-83, sp. 3558. Det blev yderligere understreget af den socialdemokratiske ordfører, hr. Lykke-toft, der sagde:

»... vi skal fritage aktier, indeksobligationer og fast ejendom. Det er et meget væsentligt punkt for os« – altså socialdemokratiet – »med hensyn til en eventuel videreførelse af den midlertidige afgift, men selvfølgelig specielt i det varige system. Det, vi gør her, er ikke alene et spørgsmål om at forbedre statsfinansieringen på en fornuftig måde, det er også et spørgsmål om at få den finansieringsreform for boligbyggeriet, der blev vedtaget i foråret, til at fungere, og det er også et spørgsmål om at få den interesse, pensions- og forsikringsinstitutionerne måtte have i en aktiv investering i erhvervslivet til gavn for beskæftigelsen også dér, forstærket ganske væsentligt.«

Det var Folketingstidende 1982-83, sp. 3534. Senere kunne hr. Lykke-toft så sige:

»Vel kan man måske tænke sig justeringer henad vejen, men der vil hverken ske skærpselser eller lempelser i forhold til de hovedprincipper, der nu fastlægges.«

Det var Folketingstidende 1982-83, sp. 12374. Det var den politik, man lagde op til, og det var det, som jeg sagde man brød med, idet det er karakteristisk for denne lov, at det er en start og stop-politik.

Det kan ikke være rimeligt, at pensioner skal afhænge af sådan noget. Lad os da tage en fornuftig forhandling! Lad os sige, at boligbyggeriet er betydelig bedre reguleret end erhvervsområdet. Lad os sige til pensionskasserne: invester i boligbyggeri på rimelige vilkår! Lad os lave et forlig om det, og lad os så holde os til forliget!

Tastesen (S):

Jeg vil blot gøre den bemærkning til ministeren for skatter og afgifter, at det selvfølgelig er rigtigt, at der i 1982-83 var en situation, hvor både aktiemarkedet og byggeriet havde behov for et lift, og derfor blev det undtaget på det tidspunkt, men det, som jeg i min tale kritiserede, var, at når man kiggede i bakspejlet og så, hvordan udviklingen havde været, gik vores kritik af udviklingsforløbet ud på, at pensionskasser og forsikringsselskaber er gået ind på det bestående boligmarked og har købt fast ejendom op med det resultat, at der er sket en udvikling, som bestemt ikke ud fra et alment synspunkt er ønskelig, og endvidere er der sket det, at man forvrider nybyggeriets marked i forhold til det almennyttige boligbyggeri. Her må vi jo tænke på, at det almennyttige boligbyggeri har nogle videregående forpligtelser i boligmæssig henseende, som det er vigtigt at få opfyldt, og vi vil ikke risikere en udvikling, hvor det bliver trængt tilbage i forhold til et overordentlig skattebegunstig byggeri, som der lægges op til gennem pensionskasserne, som det er i øjeblikket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Forespørgsel nr. F 15:*Forespørgsel til udenrigsministeren:*

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om forhandlingerne på EF-topmødet og den danske regerings stillingtagen til de dér fremsatte forslag?«

Af Gade (SF) og Albrechtsen (VS).

(Forespørgslen anmeldt 20/11 85. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/11 85).

Formanden:

Jeg vil godt her meddele, at det er min agt at gennemføre dagsordenen, dvs. også den næste forespørgsel, men afstemningen om eventuelle dagsordener vedrørende den sidste sag på dagsordenen, forespørgsel nr. F 14 til forsvarsministeren, vil først finde sted i morgen ved mødets begyndelse.

*Begrundelse***Gade (SF):**

Det startede med kuppet i Milano, hvor et flertal af EFs medlemslande med Italien i spidsen gennemtrumfede, at der skulle indkaldes til en regeringskonference – før det lå Doogeudvalget og rapporten inden Milano-topmødet – og et flertal i folketinget mente, at Danmark skulle deltage i denne regeringskonference.

Her i folketinget er regeringskonferencen blevet drøftet i forbindelse med åbningsdebatten, og ellers er drøftelserne blevet ført i markedsudvalget, herunder også drøftelserne forud for det sidste topmøde i Luxembourg. Vi var her i den besynderlige situation, at regeringen ikke bad om at få et mandat, selv om den f.eks. før Milanotopmødet udtrykkelig bad om ét. Markedsudvalget var derfor kun i stand til at give råd til regeringen.

Så står vi nu med et samlet resultat, hvor der kun mangler en sidste afpudsning på EF-udenrigsministermødet i næste uge. Forespørgerne mener derfor, tiden er inde til at

vurdere resultatet og skabe klarhed, og forespørgerne mener, at en sådan vurdering skal finde sted her i folketingssalen og ikke blot på lukkede udvalgsmøder. Derfor forespørgslen til udenrigsministeren.

*Besvarelse***Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):**

Regeringskonferencen om EFs fremtid holdt sit første møde den 9. september i år. Forhandlingerne blev med visse undtagelser ført til ende på Det europæiske Råds møde den 2.-3. december i år. To lande, nemlig Danmark og Italien, tog ikke stilling til de foreliggende tekster.

Regeringskonferencen afspejler den erkendelse, der breder sig i Europa, om, at de europæiske økonomier er ved at gå i stå, og at Europa er ved at tabe det teknologiske kapløb med USA og Japan. Det er det, der ofte betegnes eurosclerose. Dette billede træder klart frem, når det holdes for øje, at spørgsmålet om EFs indre marked og afvikling af de eksisterende resterende handelshindringer, herunder tekniske standarder m.v., var det vigtigste punkt på mødet, og det var også det, der beslaglagde størstedelen af den tid, der var til rådighed på mødet.

Det forhandlingsresultat, som blev opnået, vil jeg driste mig til at kalde epokegørende i to henseender, som begge vedrører det indre marked.

For det første var der enighed om at overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal, når der skal tages stilling til direktiver på dette område, samtidig med at der blev udarbejdet en mekanisme, der for sådanne direktiver sikrer medlemslandenes handlefrihed, når det drejer sig om emner, der er nævnt i traktatens artikel 36, altså sundhed m.v. plus arbejdsmiljø og det ydre miljø.

For det andet slås det nu fast, at de hensyn, der skal forfølges i henhold til traktaten, ikke alene er økonomiske og erhvervsmæssige hensyn. Det er også hensyn, der vedrører arbejdsmiljø og det ydre miljø.

I en tid, hvor en stor del af debatten, både i Europa og i Danmark, har drejet sig om EFs institutioner, er det nok værd at standse op et øjeblik og veje den helt afgørende nydannelse i samarbejdets indholdsmæssige opbygning, som den nye balance mellem på den ene side det indre marked og på den